

Vänsterpress om Grekland – september 2015

Grekland har hållit nyval och Syriza blev åter största parti. Utbrytningen ur Syriza, ”Folklig enhet”, misslyckades (med knapp marginal) att spränga parlamentets 3-procentspär (en stor misräkning), kommunistpartiet (KKE) stod i stort sett stilla, medan nazistiska Gyllene Gryning blev tredje största parti.

Ingen uppmuntrande situation således. Det låga valdeltagandet (55%) och opinionsundersökningar visar att Syriza lyckades bibehålla sin ställning inte därför att grekerna gillar dess politik, utan därför att det sågs som det mindre onda (och minst korruperade av de större partierna). Valresultatet är således ett uttryck för besvikelse och demoralisering.

Vänsterkrafterna står inför svåra uppgifter. Och om de inte lyckas vända utvecklingen, så är risken stor att högerextremismen i stället tar hem spelet.

En del av artiklarna nedan är från tiden omedelbart innan valet. De övriga kommenterar valresultatet och den situation som nu råder.

Tidigare artikelsamlingar om Grekland efter Syriza-regeringens kapitulation och innan nyvalet: [Vänsterpress om Grekland – augusti 2015](#), [Vänsterpress om Grekland – slutet av juli 2015](#), [Vänsterpress om Syriza-regeringens kapitulation i juli 2015](#) (artiklarna från mitten av juli) och [Vänsterpress om Grekland – slutet av augusti 2015](#)

Se även: Perry Anderson [Det grekiska fiaskot](#) och Eric Toussaint: [Grekland - De första konsekvenserna av kapitulationen](#)

MF 26/9 2015

Innehåll

Flamman	1
<i>Stabil seger för Syriza</i>	1
<i>Tsipras har en tom demokrati att förvalta</i>	2
Internationalen	3
<i>”Kampen kommer inte avgöras i parlamentet”</i>	3
<i>”Vi förenas av ett klassperspektiv och motståndet mot trojkans memorandum”</i>	5
Offensiv	7
<i>Syrias pyrrhusseger</i>	7
Revolution (f d Avanti)	9
<i>Val i Grekland: Intervju med marxist i Folklig enhet</i>	9
<i>Grekland: Kommunistiska tendensens första uttalande om söndagens valresultat</i>	11

Flamman

Stabil seger för Syriza

Henning S Rubin

Flamman 23/9 2015

Resultatet i det grekiska parlamentsvalet på söndagen blev överraskande tydligt. Vänsterpartiet Syriza bildar återigen regering.

På söndagen genomfördes nyval i Grekland. Enligt opinionsundersökningarna tydde mycket på ett mycket knappt resultat: vänsterpartiet Syriza låg bara knappt före borgerliga Ny demokrati (ND). Men till slut vann Syriza valet tydligt med 35,5 procent av rösterna, drygt sju procentenheter före (ND).

Redan på valkvällen erkände sig ND:s partiordförande Vangelis Meimarakis besegrad, och det blev också snabbt klart att Syriza slipper att behöva försöka forma en ny regeringskoalition – precis som tidigare kan vänstern styra tillsammans med högerpartiet Oberoende greker (Anel).

Precis som Syriza så backade också Anel något jämfört med det senaste valet i januari i år. Men de båda partierna får tillsammans 155 av parlamentets 300 mandat.

Lågt valdeltagande

Valdeltagandet var rekordlångt och låg på drygt 54 procent. Egentligen var just detta nyckeln bakom Syrizas valseger: partiet lyckades långt bättre än motståndarna att mobilisera sina sympatisörer. Många besvikna Syrizaväljare stannade samtidigt hemma, i stället för att rösta på exempelvis Ny demokrati som inte bara förknippas med nedskärningar utan också med korruption och vanstyre. Totalt tappade Syriza dock över 300 000 röster mellan januari- och septembervalet.

– Det här en seger för Grekland, nu har vi fått ett starkt mandat och kan fortsätta förnya landet, sa Syrizas ordförande Alexis Tsipras i sitt segertal.

Just för att få ett starkare mandat hade Tsipras valt att avgå som premiärminister i augusti och utlyst nyval. Innan dess hade han tvingats styra med stöd av oppositionens röster för att kunna få igenom de nedskärningspaket som EU och andra internationella aktörer hade tvingat på Grekland. Ett 30-tal av hans egna partikamrater däremot hade motsatt sig kohandeln med EU.

LAE misslyckas

De upproriska Syrizaparlamentarikerna bildade efter Tsipras avgång det nya vänsterpartiet Folklig enhet (LAE). (LAE) fick i söndags 2,86 av rösterna och missade i och med detta att ta sig in i parlamentet.

– Vi har förlorat ett slag, men inte kriget, kommenterade LAE:s ordförande Panagiotis Lafazanis, som så sent som i somras satt som energiminister i Tsipras koalitionsregering. Utan Lafazanis och (LAE) i parlamentet blir det i stort bara kommunisterna (KKE) och fascistiska Gyllene Gryningen som motsätter sig Syrizaregeringens uppgörelse med de internationella långivarna.

Fascister

Fascistpartiet Gyllene Gryning blev Greklands tredje största parti på söndagen. Partiet ökade något och fick knappt sju procent av rösterna. Partiet fick dock något färre röster än i januari. Valalliansen mellan socialdemokratiska Pasok och mittenvänsterpartiet Dimar, som år 2010 bröt sig ur Syrizas föregångarparti Synaspismos, fick 6,3 procent av rösterna, en tydlig

förbättring jämfört med Pasoks resultat i januari i år. Också kommunisterna (KKE) ökade något och fick 5,5 procent av rösterna.

Enbart liberala Potami och de två regeringspartierna Syriza och Anel råkade ut för mandatförluster. Den största mandatökningen firar Pasok/Dimar. Högerpartiet Centerunionen tog sig med drygt 3,4 procent för första gången in i parlamentet. Annars är mandatfördelningen mellan de olika parlamentariska lägen i princip densamma som i januari.

Tsipras har en tom demokrati att förvalta

Anna Herdy

Flamman 24/9 2015

Den karismatiske grekiske vänsterledaren Alexis Tsipras lyckades göra det som ingen vänsterledare gjort i modern tid – han ledde för andra gången Syriza genom en valrörelse som resulterade i att partiet blev det största. En historisk seger för ett historiskt parti i ett historiskt dåligt politiskt läge.

I jämförelse med sin huvudmotståndare, Vangelis Meimarakis, ledare för det liberal-konservativa Ny Demokrati som varit inblandad i diverse mut- och korruptionsskandaler, så framstår Tsipras som en politiker med ryggrad. Han gjorde allt han kunde för att stoppa Merkel och Trojkans nya memorandum och skrev på det eftersom alternativet var en grexit, något som en stor majoritet av befolkningen inte vill ha. Hans strategi är långsiktig och då håller det inte att köra över folkviljan, trots att en grexit skulle vara det bästa för landets ekonomi.

Nästan varannan grek stannade hemma från vallokalerna i söndags. Anledningen kan tänkas vara besvikelsen över att ha blivit överkörda i två val i rad. En historisk vänsterseger i januari och ett tydligt nej till mer åtstramningspolitik i folkomröstningen i juli. Trots det skrev Alexis Tsipras på ett memorandum där Grekland fräntas sitt självbestämmande. Demokratien och folkets vilja är satt ur spel, varför ska man då rösta?

Så med sig in i en ny regeringsperiod kommer Tsipras med höger-nationalistiska ANEL vid sin sida för att trygga majoritet i parlamentet, ett rekordlångt valdeltagande på 55,6 procent och ett stort stöd för sin person men inte för den påtvingade politiken. Vad gör man med det mandatet? Det enda Tsipras kan göra är att ta i med hårdhandskar mot korruption och klientilism, upprätta en skatteförvaltning värd namnet och inte göra mer än **exakt** det trojkan krävt i utbyte mot fler lån. Väljarna, de som röstat, verkar tycka att en vänsterregering, hellre än en högerregering, ska implementera trojkans krav.

Att Grekland behöver skuldavskrivningar och en helt annan ekonomisk politik står klart. Det bästa vore, som ledarsidan skrivit många gånger förr, att lämna euron. Men nu har Syriza och Tsipras visat att han har folkets förtroende att göra det som står i hans makt (vilket efter memorandumet är lite) för att göra vardagen bättre för grekerna. Misslyckas han står vi inför ett nyval till inom ett år, lyckas han fortsätta bygga upp ett förtroende genom partiets gräsrotsrörelse och genom att pressa EU:s ledare till skuldavskrivningar så kommer han att gå till historien som en av den europeiska vänsterns skickligaste politiker. Den som lever får se.

Internationalen

”Kampen kommer inte avgöras i parlamentet”

Kjell Östberg

Internationalen 25/9 2015

Valet var ett bakslag för de som motsatte sig åtstramningspolitiken. Men på gator och torg har motståndet inte lidit några nederlag även om kampen just nu mattats. Och vad som än händer, perspektivet för vänstern i Europa kommer inte att vara detsamma efter de grekiska erfarenheterna. Det skriver Kjell Östberg från Aten.

Fredagen innan valet höll Syriza sitt avslutande valmöte i Aten. 20, 30, kanske 40 000 fyllde det legendariska Syntagmartorget. Fanor i massor, Bella Ciao och kampsånger från den grekiska motståndsrörelsen dånar genom högtalarna. Tsipras och Pablo Iglesias från Podemos, de senaste årens ledande internationella vänsterikoner, arm i arm medan hälsningar från tyska Die Linke uppmanar till fortsatt kamp mot det internationella kapitalet.

En vän säger att det var ännu fler på torget inför valet i januari. Det är färre unga nu. Men de som är här representerar ett imponerande kollektivt minne. Många kämpade mot militärdiktaturen i början av 70-talet, åtskilliga har varit med i kommunistpartiet, andra kanske i socialdemokratiska PASOK under partiets vänsterperiod. Under de senaste åren har de deltagit i våg efter våg av protestdemonstrationer, 35 generalstrejker och de har byggt upp ett nytt radikalt vänsterparti, det första europeiska parti som kommit till makten på ett program som utmanat åtstramningspolitiken och de institutioner som är själva innebilden för nyliberalismen.

Det är en doft av revolution i luften – och kanske kontrarevolution. Bägge uttrycken är för starka. Men alla vet att om Syriza behåller makten kommer de att administrera en politik som går stick i stäv med sitt tidigare program. De kommer att fortsätta sänka pensioner, stänga sjukhus, privatisera allt som går. Men lojalitet med det man själv har skapat, investerat sina drömmar i, är stor. Vi vet det från fackföreningar som slutat kämpa och socialdemokratiska partier som driver nyliberal politik.

På söndagskvällen håller Syriza valvaka i centrala Aten. Alla får inte plats i det stora tältet när segerjublet bryter ut, de fyller gatorna runt omkring i den ljumma natten. Samma kampsånger, nu Bandiera rossas ”Evviva il comunismo e la libertà!”.

Det är uppenbart att Syrizas lyckats få gehör för sitt budskap: Det fanns inga möjligheter att undvika Trojkans diktat. Vi är emot dem, men det är bättre att ett vänsterparti administrerar åtstramningarna än ett högerparti. Och att återinföra drachman, det är ett allt för stort äventyr. Man kan heller inte överskatta Tsipras personliga roll. Han är idag utan tvekan Greklands viktigaste politiker, karismatisk och taktiskt djärv. Och hittills har hans tvåra kast lyckats. Det är hos honom, inte hos medlemmarna, som makten i partiet nu ligger.

Valdeltagandet är det lägsta sedan diktaturens fall för 40 år sedan, ett uttryck för en ökad misstro mot politiken. Men röstandelarna har knappt förändrats i jämförelse med förra valet. Syriza backar några mandat, men tillsammans med sin tidigare partner ANEL kan man fortsätta regera. Den stora koalitionen, som var EU-byråkraternas dröm, med högerpartiet Ny Demokrati kan vänta. Kommunisterna behåller sina positioner och socialdemokraterna ökar till och med något, bägge kring 5-6 procent. Det unika är att nästan inget har hänt.

Hos det nya vänsterpartiet Laiki Enotita, Folklig Enhet, som vakar strax intill är stämningen mera dyster, de tog sig inte över treprocentspärren. När jag träffar Sotiris Martalis, som jag intervjuat några dagar tidigare lyfter han fram två stora besvikelser. Dels att nynazisterna i Gyllene gryning stärkt sin ställning och nu är tredje största parti. Motståndet mot åtstramningspolitiken i det nya parlamentet kommer att företrädas av ett nationalistiskt, rasistiskt och flyktningfientligt parti. Dels, naturligtvis, att hans parti inte lyckades ta sig in. Det kommer nu inte att finnas någon kritik från vänster mot nedskärningar och privatiseringar där.

Det är uppenbart att kraven på att ersätta euron med en egen valuta, som partiet kommit att förknippas med, inte vunnit stöd hos dem som röstade nej till ett nytt memorandum i somras. Laiki Enotita har en viktig tid framför sig. Hur kommer den nya organisationen att utformas? Hur djupa är skillnaderna mellan dem som bundit upp sig för att bryta med euron och de som ville lägga tyngdpunkten i kampen mot åtstramningarna?

Någon har beskrivit Laiki Enotita som ett parti av generaler utan trupper. Där finns flera före detta ministrar, ett trettiotal tidigare riksdagsledamöter, en betydande grupp framträdande intellektuella, ofta verksamma på universitet i Europa eller USA. Kommer de att fortsätta det trägna partibygandet? Och de unga, som utgjort massbasen i det nya partiet, hur handskas de med den besvikelse som valet blev?

Men samtidigt har Laiki Enotita vunnit tusentals av de mest hängivna och erfarna motståndarna till fortsatta åtstramningar. Det är den enda organiserade kraft som står fast vid Syrizas ursprungliga nej till memorandum och trojkans diktat, som representerar det OXI som samlade en stor majoritet i sommarens folkomröstning.

Det senaste årets utveckling i Grekland har varit oerhört turbulent och det finns ingen anledning att tro att detta kommer att upphöra. Valet var ett bakslag för de som motsatte sig åtstramningspolitiken. Men på gator och torg har motståndet inte lidit några nederlag även om kampen just nu mattats. Och vad som än händer, perspektivet för vänstern i Europa kommer inte att vara detsamma efter de grekiska erfarenheterna. Syriza lyckades bygga upp ett parti som förenade en bred vänster med sociala massrörelser. Politiken visade sig göra skillnad. En bred mobilisering mot åtstramningar och nyliberalism skakade det internationella kapitalet i grunden som tvingades att sätta in sitt tunga artilleri. Mot det stod sig ett litet skuldtyngt land utan internationell uppbackning slätt. Syrizas ledning höll inte för trycket.

Tsipras försök att genomföra ett memorandum ”med mänskligt ansikte” kommer inte att lyckas. Om några månader kommer effekterna av de nya åtstramningarna att märkas. Den kampen kommer inte att avgöras i parlamentet.

”Vi förenas av ett klassperspektiv och motståndet mot trojkans memorandum”

Kjell Östberg

Internationalen 25/9 2015

Internationalen träffade Sotiris Martalis på DEAs kontor i norra utkanten av Aten dagarna innan valet. DEA, Internationella arbetarpartiet, är en av det dussintal organisationer som tagit initiativet till det nya vänsterpartiet Laiki Enotita, Folklig enhet.

Sotiris Martalis tillhörde vänstern i Syrizas centralkommitté. På kontoret är det rätt glest, det är bara två dagar kvar till valet, de flesta av de tjugotal som vanligtvis arbetar där är ute och kampanjar. Sotiris tar sig ändå tid att träffas.

– Vi har haft en månad på oss för allt, förklarar han. Syrizas ledare Tsipras utlyste valet med kortast möjliga marginaler, mitt i sommaren. Orsaken var klar för alla, att stärka sin ställning innan effekterna av det memorandum han har drivit igenom blivit synliga och samtidigt försöka hindra vänstern inom Syriza att organisera sig. När ett fyrtiotal av partiets ledamöter motsatte sig fortsatta åtstramningar och vägrade att rösta för trojkans tredje memorandum hade regeringen förlorat sin majoritet i parlamentet – även om man fick stöd av partier till höger för att driva igenom det förslaget. Tsipras satsade allt på ett kort. Genom ett snabbt val

hoppades han vinna egen majoritet och dessutom krossa vänstern.

– Hur det går med det får vara osagt, säger Sotiris, men för oss har schemat minst sagt blivit pressat den senaste månaden. De första tio dagarna fick vi ägna åt att samla våra styrkor. 25 riksdagsledamöter hade vi från början, de är fler nu. En betydande del av centralkommittén gick med oss och en klar majoritet av ungdomsförbundet. I varje lokalavdelning tog vi kampen, ibland vann vi en majoritet, ibland en betydande minoritet. 60 procent av de regionala kommittéerna opponerade mot Syrizas kapitulation, många av dem kommer över till oss.

De tio nästa dagarna gick åt att bygga o7rganisationen.

– Vi har fortfarande en lös struktur som bygger på de tretton deltagande grupperna. De flesta kommer från Syriza. Vi skulle också spika vallistorna, en inte helt enkel procedur att fördela eventuella framtida mandat bland de olika strömningarna. Vi antog också en första gemensam plattform. Utgångspunkten för den är ett nej till trojkans nya memorandum och respekt för det entydiga resultatet från folkomröstningen i somras som med stor majoritet tillbakavisade fortsatta åtstramningar.

Det betyder att vi sedan bara hade tio dagar på oss för själva valkampanjen. Affischer ska tryckas och sättas upp över hela landet. Möten organiseras. Valsedlar delas ut. Och detta av

ett parti utan egna ekonomiska resurser. Den stora utmaningen nu är att komma över 3 procent-gränsen för att bli representerade i det nya parlamentet

Var det självklart att lämna Syriza. Kunde ni inte stanna kvar och ta kampen om ledningen?

– Nej, Tsipras hade bestämt sig för att kasta ut vänstern. Inga som motsatt sig memorandumet skulle kunna väljas eller få behålla sina poster. Vi krävde att en kongress skulle inkallas omedelbart, men när han fick majoritet i centralkommittén för en kongress först efter valet var det kört. Vi hade marginaliserats om vi stannat kvar.

Hur ser det nya partiet ut?

– Stommen är de grupper som utgjorde vänsterplattformen i Syriza, en grupp som kommer från kommunistpartiet, en annan är de gamla eurokommunisterna. En tredje är det röda nätverket, som domineras av DEA, som räknas till den trotskistiska traditionen. Två större grupper inom vänsterfronten Antarsia har också anslutit sig, de utgör en tredjedel av den rörelsen.

Vi är inget parti i formell mening, vi är en sammanslutning av organisationer, som lite påminner om Syriza innan det formellt blev ett parti 2012.

Politiskt består Laiki Enotita av både reformister och revolutionärer, men vi förenas av ett klassperspektiv och motståndet mot trojkans memorandum.

En fråga där det finns meningsskiljaktigheter gäller var vi ska lägga tyngdpunkten i valkampanjen. Många tongivande medlemmar driver hårt frågan om införandet av drachman som ny valuta. Vi tycker att det är fel perspektiv. Huvudfrågan måste vara kampen mot nedskärningspolitiken, mot lönesänkningar, försämrade pensioner, privatiseringar. Om detta leder till att vi måste lämna euron, så OK, ”inga uppoffringar för euron” brukade Syriza säga. Det finns inslag av en vänsternationalism hos dem som till varje pris vill avskaffa euron. De talar om att det gäller att göra Grekland mer konkurrenskraftigt, om att Grekland har en kolonial ställning gentemot sina kreditgivare. För oss gäller det att ändra de internationella styrkeförhållandena, annars har det grekiska och internationella kapitalet ändå makten, oavsett valuta.

Den här motsättningen löser vi inte före valet – om vi någonsin gör det. Men en konsekvens har blivit att många i första hand ser oss som ”dom som vill återinföra drachman”, och det tror jag skadar oss.

– **DEAs klara vänsterprofil** i denna och andra frågor har stärkt oss. Vi har en klar politisk linje och vi är öppna och ärliga i våra ställningstaganden. Tsipras krävde att vi och andra organisationer skulle upplösa sig för att få vara kvar i Syriza. Flera av dem lydde formellt men behöll sina organisationer i hemlighet. Vi vägrade och lyckades hitta en form där vi kunde fortsätta existera självständigt. Nu blir vi inbjudna till lokala föreningar runt om i landet, också för att vi är skickliga organisatörer.

DEA hade flera ledamöter i den avgående riksdagen och kandidater till den nya. Men vi avstod från att ta poster i regering och statsförvaltningen. Det var ingen arbetarregering, det var en nationell räddningsregering. Våra medlemmar erbjöds höga poster i den statliga administrationen, bl a våra läkare men tackade nej. Vi delar inte eurokommunisternas ”pseodo-gramscianska” perspektiv att erövra statsmakten inifrån. Vi kunde också se att när brytningen inom Syriza kom var det flera ledande vänsteranhängare som valde att stanna kvar på sina lukrativa poster istället för att lämna Syriza.

– Så oavsett hur det går i valet har DEA en central roll för att bygga upp en ny vänsterfront som kan föra arvet från sommaren OXI vidare, avslutar Sotiris, på väg till ett avslutande valmöte.

Offensiv

Syrizas pyrrhusseger

Per Olsson

Offensiv 23/9 2015

Valdeltagandet var det lägsta sedan militärjuntans fall år 1974. Blott 55 % röstade i valet.

Det var ett helt annat Syriza som blev största parti i söndagens (den 20 september) val än det parti som vann valet i januari i år. Denna gång var det inte entusiasm och förhoppningar som bar fram Syriza, utan mer den resignerade känslan av att partiet var det minst onda av alla de åtstramningspartier som förväntades bilda regering. Dessutom var det betydligt fler som inte röstade än som lade sin röst på Syriza. Valdeltagande var bara dryga 55 procent – det lägsta sedan militärjuntans fall år 1974.

Det låga valdeltagandet, dryga 55 procent, är ett mått på de stämningar som råder i Grekland efter Syrizaregeringens och premiärminister Alexis Tsipras svek och kapitulation.

I januari i år vann Syriza valet efter att ha lovat ett slut på åtstramningspolitiken och Trojkans (EU, ECB och IMF) diktatoriska styre av Grekland. Ett halvår senare hade Syriza kapitulerat och börjat genomföra det värsta nedskärningspaketet hittills. Detta trots att över 61 procent sade nej till ytterligare pålagor och Trojkans diktat i folkomröstningen i början av juli.

Regeringens U-sväng splittrade och förändrade för evigt Syrizas karaktär – från ett vänsterparti till ännu ett åtstramningsparti. För att om möjligt rädda sitt politiska eftermäle valde premiärminister Alexis Tsipras att avgå den 20 augusti och utlysa nyval till den 20 september.

Det fanns flera skäl till varför nyvalet utlyses med så kort varsel. Ett var att regeringen snabbt skulle börja förlora stöd när följderna av de försämringar som man kommit överens om med ”långivarna” och euroländernas stats- och regeringschefer i mitten av juli började slå igenom.

Ett annat var att Tsipras och spillrorna av Syriza ville förhindra att ett vänsteralternativ gavs tid att formera sig och sätta sig på den politiska kartan.

Det nya vänsterpartiet LAE (Folkelig Enhet), som bildades på initiativ av bland annat den förre energiministern Panayiotis Lafazanis i augusti, kom aldrig att få det genomslag som det fanns förutsättningar för. Bristen på interndemokrati bidrog snabbt till att den första entusiasmen avtog och partiet lyfte aldrig. I valet fick LAE inte de 3 procent som krävdes för att komma in i parlamentet och partiets framtid är i högsta grad osäker.

Xekinima (CWI i Grekland) uppmanade till en röst på LAE, samtidigt som man propagerade för nödvändigheten av att olika socialistiska grupper och riktningar samt sociala rörelser förenades bakom uppgiften att bygga ett revolutionärt vänsteralternativ med massförankring. Denna valrörelse var till skillnad från valkampanjen i januari präglad av uppgivenhet och misstro mot alla partier. Syriza vann valet, men nådde inte alls upp till samma siffror som i januari då man fick 36,3 procent och 2,25 miljoner röster mot 35,5 procent och dryga 1,9 miljoner i söndagens val.

Klart största parti blev de som inte röstade – närmare 44 procent. Precis som socialdemokratiska PASOK:s seger i lokalvalen år 2010 kommer Syrizas seger denna gång att visa sig vara en pyrrhusseger som inte kan hindra partiets fortsatta urartning.

Valets nästa största parti blev högerpartiet Ny demokrati med 28 procent. Tredje största parti blev nazistiska Gyllene Gryning som fick strax under 7 procent, vilket är en liten ökning jämfört med valet i januari. Gyllenes Grynings valsiffror är en allvarlig varning, och mest illavarslande är partiets starka frammarsch på Lesbos och andra grekiska öar som utgör den första anhalten på väg in till Europa för tiotusentals flyktingar.

Socialdemokratiska PASOK, som idag är ett renodlat högerparti, fick tillsammans med sina allierade dryga 6 procent av rösterna och kommunistpartiet KKE 5,5 procent som i januari. För bara några år sedan kunde PASOK och Ny Demokrati tillsammans inkassera 80 procent av rösterna och turas om att regera.

Att valet till stor del kom att stå mellan Ny Demokrati och Syriza spelade onekligen Tsipras i händerna. Syriza sågs som det minst onda av alla dåliga regeringsalternativ.

Direkt efter valet deklarerade Syriza-ledningen att man vill fortsätta att regera tillsammans med det lilla högerpartiet ANEL. Det är en regering som ska genomföra nya drastiska försämringar mot bakgrund av fortsatt kris för den grekiska kapitalismen. De nya hårda åtstramningskraven riskerar att krympa den grekiska ekonomin med ytterligare dryga 5 procent åren 2015-2016.

Det i sin tur innebär att den grekiska ekonomin i mitten av nästa år kommer att ha krympt med nästan en tredjedel sedan år 2007 och att BNP är mindre än när Grekland blev ett euroland år 2001.

Den fortsatta sociala, ekonomiska och politiska krisen samt det växande skuldberget betyder att en Grexit – att Grekland tvingas ut ur euron – fortsätter att utgöra ett möjligt scenario.

Den nya regeringens högerpolitik och piskrapp kommer oundvikligen att innebära att dagens resignerade stämningar börjar övergå i pånyttfödd kampvilja, vilket ger nya möjligheter till att ta steg mot att bilda den revolutionära socialistiska masskraft som krävs för att bryta marknads och EU-politikens diktatur.

Revolution (f d Avanti)

Val i Grekland: Intervju med marxist i Folklig enhet

Redaktionen

Revolution 18/9 2015

På söndag den 20 september går Grekland till val efter att Tsipras avgått efter att ha accepterat det åtstramningsprogram som trojkan krävde. Detta orsakade en splittring av hans parti Syriza, där vänstern lämnade och bildade det nya partiet Folklig Enhet under ledning av Lafazanis. Vi har fått en intervju med Panagiotis Kolovos som är medlem i Kommunistiska tendensen i Syriza (IMT Grekland) och kandidat i Aten för det nya partiet Folklig enhet.

Kan du beskriva stämningen i det grekiska samhället efter att Tsipras gick med på det senaste åtstramningspaketet (memorandumet)?

Stämningen i det grekiska samhället under veckan innan och dagarna efter omröstningen var förrevolutionära. Det var en skarp polarisering längs klasslinjer, rädsla å ena sidan och hopp och kampvilja å den andra. Men när det nya åtstramningspaketet (memorandumet) antogs, förändrades denna stämning mycket snabbt. Inom de mest avancerade lagren var känslan att man hade blivit förrådda. Det var i allmänhet besvikna känslor, och en reträtt. Det värsta är att Syrizas ledarskap bär ansvaret för att ha övertygat breda lager av de lägsta skikten i samhället att det inte finns något alternativ till åtstramningarna och memorandumet.

Vad är stämningen bland vänsteraktivister (Syriza och f.d. Syriza-medlemmar, KKE-medlemmar och vänsterungdomar)? Vad är stämningen bland ungdomar i allmänhet?

Den känsla som dominerar bland Syriza-aktivister är besvikelse. De känner att de har förrått av sitt ledarskap. Nästan hälften av medlemmarna har lämnat partiet, och vissa av dem har gått med i koalitionen "Folklig enhet" (som är baserad på Vänsterplattformen i Syriza, tillsammans med mindre tendenser eller delar av dem som tillhörde vänstern i Syriza, tillsammans med vissa organisationer från Antarsya och andra mindre vänstergrupper). Till och med de som blivit kvar i partiet är besvikna och stannar eftersom man är rädda att saker kommer bli ännu värre om högern hamnar i regering.

De som har lämnat Syriza och gått med i Folklig enhet är fortfarande inställda på kamp, eftersom de har en referenspunkt och ett sätt att kämpa. De som inte gjorde det är besvikna och har stått tillbaka, och deltar inte i rörelsen för tillfället. Kommunistpartiet KKE:s medlemmar har mer förtroende för sitt ledarskap, eftersom de känner att deras ledare sagt sanningen och intagit en tydlig ståndpunkt. Förräderiet från Syrizas ledarskap har alltså ökat KKE:s ledarskaps auktoritet och de ultravänsteristiska stämningarna och inställningen hos KKE-aktivisterna.

Ungdomen i allmänhet, som röstade massivt NEJ till nedskärningar i folkomröstningen i juni, är besvikna och frustrerade på politiska partier i allmänhet, inklusive vänsterpartierna. Även om en stor del av dem fortfarande kommer att rösta på vänstern (KKE, Folklig enhet men också Antarsya), kommer en ännu större del av dem inte rösta alls.

Du ställer upp som kandidat för Folklig enhet. Var står du? Vilka är de huvudsakliga punkterna i partiets program? Och tror du de räcker för att lösa krisen?

Jag är kandidat för Folklig enhet i Aten. Partiprogrammets huvudsakliga punkter är: att avskryta den offentliga skulden, att Grekland ska lämna euron och bryta med EU:s politik (och till och med lämna EU genom folkomröstning, om det behövs), nationalisera bankerna under arbetarnas och "folkets" kontroll, inställandet av delar av de fattigas skulder till bankerna, nationalisering av "strategiska delar" av ekonomin under arbetarnas och "folkets" kontroll, en radikal omvandling av staten i demokratisk riktning och i riktning mot att ge makten till folket genom en konstituerande församling.

Detta program, även om det är bättre än Syrizas och går i rätt riktning, är otillräckligt. Krisen kan inte lösas på kapitalistisk grundval. Förutom allt detta borde vi också nationalisera storföretagen under arbetarkontroll och införa en demokratisk central planering av hela ekonomin. Vi borde också sänka arbetstiden i den utsträckning som krävs för att ge alla arbetslösa ett jobb, vilket bara är möjligt i en centralt planerad ekonomi. Vi borde expropriera kyrkans och de superrikas egendomar, för att täcka de fattigas omedelbara behov. Vi borde också genomföra förändringar i staten som skulle förändra dess karaktär som borgerlig stat. Sådana förändringar kan vara att avskaffa polisen och ersätta den med en folklig milis, att förändra arméns struktur så att officerarna väljs av soldatförsamlingar med rätt att återkalla mandaten, möjligheten att återkalla mandatet för alla statliga tjänstemän och att begränsa deras löner till en genomsnittlig arbetarlön. Det betyder en planerad ekonomi och en arbetarstat som skulle börja bygga socialismen.

Vi skulle också behöva införa en internationalistisk paroll i programmet, som den om ett Europas förenta socialistiska stater som kan ersätta EU, för att visa vägen framåt för Europas arbetare, eftersom socialism inte kan byggas bara inom Greklands gränser. Vi kan börja i Grekland, men det måste sedan spridas till resten av Europa.

Vad tror du kommer hända i valet?

I valet tror jag att det för det första kommer att vara många som struntar i att rösta. Syriza kommer att förbli det största partiet i de stora städerna och arbetarområdena, men det kommer att tappa en betydelsefull andel av sina anhängare bland arbetarna och ungdomen. Syriza kan inte försvinna över en natt, även om processen där det degenererar och går tillbaka kommer att vara väldigt snabb under de kommande månaderna eller åren.

Det står inte klart om Syriza eller högerpartiet Ny demokrati kommer att bli det största partiet totalt sett, men det kommer att bli en knapp skillnad. Det står inte heller klart hur många partier som kommer att komma in i parlamentet. KKE kommer bara att göra små framsteg, på grund av ledarskapets ultravänsteristiska taktik, och inte heller Folklig Enhet kommer att få något stort stöd på grund av att partiet för tillfället inte kan erbjuda något regeringsalternativ i massornas ögon. Men Folklig enhet kan få fler röster än KKE, dock inte mer än 10 procent för närvarande.

Tyvärr kommer fascisterna i Gyllene gryning att bibehålla sitt stöd och kan till och med gå framåt bland besvikna småborgerliga och trasproletära element som har svikits av Syriza. Vissa mindre högerpartier som Oberoende greker, To Potami och till och med Enosi Kentroon kan också ta sig in i parlamentet.

Nästa regering kommer med största sannolikhet bli en koalitionsregering, antingen Syriza tillsammans med Pasok och Potami – och till och med Ny demokrati om det behövs - eller med Ny demokrati med vissa av de andra partierna (och till och med Syriza). Men vem som än står i koalitionen centrum kommer den att genomföra mer eller mindre samma program,

och detta kommer att vara det memorandum och den politik som dikterats av de europeiska imperialisterna.

Vad har du att säga till arbetare och ungdomar i Europa?

Jag skulle säga att de måste studera Greklands lärdomar. För det första innebär kapitalismen, som de grekiska arbetarna redan förstått, och som inses av arbetare i andra europeiska länder, en fasa utan slut. Den enda formen som kapitalismen kan anta under de kommande åren är en som genomför åtstramningar, fattigdom och avskaffade rättigheter för arbetarklassen och samhällets lägre skikt.

För det andra, även om kapitalisterna inte är starka nog med alla deras partier, kommer deras medier och deras kontroll över ekonomin att stoppa arbetare och ungdomar från att förändra den här situationen, och de kommer lyckas bibehålla status quo om arbetarklassens ledare inte är medvetna nog och beredda att konfrontera dem med alla till buds stående medel. Om de inte är beredda att expropriera dem, det vill säga ta ifrån dem deras egendomar, kommer de inte att kunna sätta stopp för åtstramningspolitiken och kapitalismen.

Arbetare och ungdomar i Europa, och till att börja med de mest medvetna elementen bland dem, som deltar i eller stödjer vänsterpartier eller fackföreningar, borde alltså sträva efter att bygga ett sådant ledarskap och ha ett sådant program, som kommer att vara moget uppgiften när tiden kommer i deras länder. Bara ett revolutionärt socialistiskt program och ledarskap kommer att kunna föra kampen till sitt slut. Bara marxismens idéer kommer att kunna bygga ett sådant ledarskap, parti och program. Bygg den revolutionära marxismen i vänstern och arbetarrörelsen i era länder! Anslut er till IMT i kampen för denna sak!

Grekland: Kommunistiska tendensens första uttalande om söndagens valresultat

IMT Grekland

Revolution 23/9 2015

Detta uttalande togs av den Kommunistiska tendensen (IMT Grekland) den 20 september 2015, samma dag som valet i Grekland hölls. Läs här om de grekiska kamraternas första analys av valutgången.

Utgången i dagens val var väntat och uttrycker missnöjet och den politiska förvirring som har dominerat i samhället sedan Syriza abrupt anslöt sig till åtstramningspaketens (memorandumens) apologeter och försvarare.

Ett stort lager av arbetarklassen och de fattiga röstade på Syriza som visar att de tolererar dem. Men detta var utan entusiasm eller några stora politiska aspirationer, på grund av bristen på någon direkt alternativ lösning på frågan om makten, men också på grund av den allmänna avskyn för de gamla borgerliga nedskärningspartierna. Samtidigt avstod en stor del av ungdomen i de större städerna från att rösta, någonting som inte uttrycker en politisk apati, utan snarare en känsla av avståndstagande från hela den rådande politiska ordningen.

Partierna och koalitionerna från den vänster som var mot memorandumet och kapitalismen (KKE, Folklig enhet, Antarsya) verkade oförmögna att politiskt artikulera de starkt radikala tendenser som har växt fram inom arbetarklassen och ungdomen under folkomröstningen som hölls för bara 11 veckor sedan.

Under förhållanden av djup och allt växande kapitalistisk kris, och de plötsliga förändringarna på den politiska scenen, är det samhälleliga medvetandet väldigt lätttröligt och föränderligt. Dagens valresultat återspeglar bara en tillfällig ögonblicksbild av det sociala medvetandet,

som kommer att tendera att förändras på ett avgörande sätt under de kommande månaderna genom erfarenheten av implementationen av det nya memorandumet.

Även om valet innebär ett tydligt nederlag för den vänster som var mot memorandumet och kapitalismen, där den huvudsakliga förloraren var Folklig enhet, kommer det att vara mycket skadligt och ett tragiskt misstag att tillåta detta nederlag att sprida en känsla av hopplöshet inom lagren av vänsteraktivister.

Det som behövs är att utföra systematiska förberedelser för de nya och stora klasstrider som ligger framför oss. Detta måste göras genom en ärlig utvärdering och analys av anledningarna till nederlaget och genom den nödvändiga politiska omorientering som följer av detta. En grundläggande del av detta kommer att vara att utveckla, försvara och sprida ett antikapitalistiskt och socialistiskt program, fritt från alla reformistiska illusioner eller inomkapitalistisk "avhjälpning", som alla är dömda att misslyckas på grund av dess inkompatibilitet med den verkliga situationen. På detta sätt kommer vi att bestämt konfrontera besvikelsen och avlägsna den politiska förvirring som råder idag inom arbetarklassen, ungdomen och befolkningens fattiga lager.